

Převládne výroba bioplynu z odpadních zdrojů

Jak vedení České bioplynové asociace hodnotí aktuální situaci a další vývoj v oblasti bioplynových stanic? Zeptali jsme se místopředsedy představenstva Jana Matějky.

Jakou perspektivu má bioplyn pro kogenerační výrobu elektřiny a tepla?

Přírodní zákony nezměníme. Účinnost výroby energií v kogeneračních jednotkách se neposune více než o jeden dva procentní body při využití nejmodernějších technologií. Efektivita spočívá zásadně v celkovém využití energie biomasy. Za deset let zde postupně přestanou existovat instalace, které nevyužívají vznikající teplo a maří tak někdy náročně pěstovanou biomasu. Možností jsou nové substráty či jejich předzpracování.

Objem bioplynu využívaného pro primární výrobu energií poklesne podle mě pod 30 % dnešních čísel. Tyto bioplynové stanice (BPS) budou mít smysl jen jako součást průmyslových provozů, jako lokální energetické zdroje zásobující s maximálním využitím teplem, případně i elektřinou přilehlou obec či podnik, resp. obecně jako základní prvky komunitní energetiky. Specifická může být také re-

gulační funkce BPS v rámci elektrizační soustavy.

Takže se prosadí trendy jako biometan, akumulace a moderní biopaliva?

Biometan z odpadních a druhotných surovin do deseti let převládne jako hlavní výstup bioplynových stanic. Je základní obnovitelnou alternativou vůči zemnímu plynu. Zároveň sdružuje rovněž funkci akumulace (v rámci distribuční soustavy plynu) i biopaliva.

Pokud se však budeme bavit o dalších moderních biopalivech, jako jsou etanol, metanol, alternativy nafty, nemusí být bioplynová stanice jedinou vhodnou technologií, zajímavé jsou v tomto případě například chystané aplikace plazmové gasifikace.

My se v této souvislosti účastníme i několika tuzemských a evropských výzkumných projektů. Například evropský projekt REGA-TRACE má za cíl zmapovat a zlepšit podmínky pro výrobu biometanu a obchodování s ním. A překvapuje nás, že Česko zatím nemá aktivní zájem na vytvoření národních mechanismů pro přeshraniční obchod s biometanem. (...) **-jit-**

Výměty z třídících linek: hledají se recyklační kapacity

Kolem výmětů z dotřídovacích linek panuje již dlouho kontroverze a s novým zákonem se spory přiostrily. Stojí tu proti sobě dvě velké skupiny. Jedna tvrdí, že zákon požaduje nesplnitelné, protože pro tento druh odpadů nejsou recyklační kapacity. Druhá strana říká, že kapacit pro nakládání s výměty je dostatek, jen je využít.

Za vše může výhřevnost výmětů. Respektive parametr výhřevnosti, který je kritériem pro jejich uložení na skládku. Zavedla ho již vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky, ve znění účinném od roku 2018. Podle ní může být výstup z úpravy směsných komunálních odpadů ukládan na skládku, pokud jeho výhřevnost v sušině nepřekročí hodnotu 6,5 MJ/kg. Zákaz však nebyl absolutní: výměty ještě šlo skládkovat, pokud pro to byly technické nebo ekonomické důvody.

Již při přípravě vyhlášky protestovali proti zavedení tohoto parametru provozovatelé třídících linek a odpadářské oborové svazy. Poukazovali na to, že výhřevnost výmětů je vyšší, takže je nebudou smět skládkovat, zároveň však chybí recyklační technologie. Ministerstvo životního prostředí tehdy argumentovalo, že parametr po nás požaduje evropská směrnice o skládkování, v evropském kontextu není výjimečný a nastave-

ní přísných podmínek je cesta, jak dotlačit praxi k hledání efektivních řešení recyklace.

Vyhláška č. 294/2005 s novou legislativou přestala platit a s ní padla i úleva s možnostmi skládkování. Parametr výhřevnosti však je v novém zákoně stejný a podle paragrafu 40 se od roku 2030 ještě rozšíří – nebude se už týkat jen výmětů, ale veškerých odpadů, ukládaných na skládky. Je tedy zřejmé, že s parametrem výhřevnosti se musíme naučit žít. (...) **-jst-**

V červnovém čísle časopisu Odpady si můžete přečíst:

- Téma: Obce a odpady
- Výměty z třídících linek: hledají se recyklační kapacity
- Rozhovor s Janem Matějkou
- Bratislava spustí digitalizaci odpadových nádob
- Nový zákon o odpadech mění pohled na skládkování odpadů a černé skládky

ZPRÁVY

Příbramské kovohutě vyrobily loni téměř 45 tisíc tun olova

Zaměstnanci podniku v roce 2020 vyrobili 44,7 tisíce tun rafinovaného olova a jeho slitin. Pro ekologickou recyklaci firma vykoupla 70 tisíc tun olověných odpadů, zejména olověných baterií.

Tržby společnosti Kovohutě Příbram nástupnická, a. s., dosáhly v loňském roce 2,575 miliardy korun, což představuje meziroční pokles o 8 %. Ke snížení došlo vlivem pandemie covid-19, která mimo jiné způsobila výrazné změny ve vývoji cen kovů a měnových kurzech. Další příčinou poklesu prodeje byly několikátýdenní odstávky odběratelů a snížení jejich potřeb v období od března do července.

Dovoz recyklovatelných surovin do EU loni poklesl

V loňském roce dosáhl export recyklovatelných materiálů z EU objemu 38,4 milionu tun. Oproti roku 2004, kdy tento objem pravidelně stoupá, je to 70procentní nárůst. Naopak dovoz těchto surovin z mimounijních zemí loni činil 44,7 milionu tun, což je meziroční pokles o 0,3 milionu tun. Ve srovnání s rokem 2004 jde však zhruba o dvouprocentní nárůst (43,7 milionu tun), uvedl Eurostat.

Vzniká nový spolek pro nakládání s odpady

Obce v Česku zakládají spolek s názvem Naše odpady, cílem je společný postup při nakládání s odpady, řekl starosta Těšan na Brněnsku Miroslav Zborovský, který je jedním ze zakládajících členů.

„Členské obce mohou společně připomínkovat legislativu mající vliv na odpadové hospodářství obcí a měst a také mohou lépe udržovat rovnocenné vztahy s poskytovateli služeb v odpadovém hospodářství,“ uvedl. Spolek chce zároveň podporovat systémy, které motivují lidi i firmy ke snížení produkce netříděných odpadů. Vstupit do něj může kterákoliv obec a město.

Případ emisních povolenek Vítkovice Steel bude řešit unijní soudní dvůr

Soudní dvůr Evropské unie se bude zabývat emisními povolenkami téměř za 400 milionů korun, které si nárokuje ostravská hutní společnost Vítkovice Steel (VS), ale byly podle ní nesprávně přiděleny tehdejší hutí Arcelor-Mittal Ostrava (AMO, dnešní Liberty Ostrava). Kauza se táhne už sedm let. VS neúspěšně jednaly s Ministerstvem životního prostředí (MŽP), pak podaly správní žalobu, která už byla i u Nejvyššího správního soudu a nyní jí má na stole Městský soud v Praze.

Mluvčí Liberty Ostrava Barbora Černá Dvořáková řekla, že převod povolenek mezi oběma

ostravskými firmami se nepodařilo uskutečnit ani při nejlepší vůli a snaze obou stran a ani přesto, že existovala dohoda o způsobu přerozdělení povolenek. „Důvodem byly legislativní a daňové překážky, na české i evropské úrovni, které neumožňovaly bezplatný převod mezi dvěma provozovateli,“ uvedla.

Emisní povolenky opravňují firmy k vypouštění oxidu uhličitého do ovzduší. Firmy dostávají část povolenek bezplatně od státu, zbytek si mohou koupit na trhu nebo v aukci. Provozovatelé své emise monitorují, vykazují je každoročně MŽP a vyrazují za ně povolenky. (...)

-red-

Olomoučtí vědci vyvinuli tablety s nanočásticemi železa na čištění vody

Olomoučtí vědci vyvinuli speciální šumivé tablety, které dokážou v rekordním čase vyčistit kontaminovanou vodu. Přípravek na bázi nanočástic železa je určený zejména pro likvidaci ekologických havárií; z vodného prostředí velmi rychle dokáže odstranit například šestimocný chrom, arzen, herbicidy, pesticidy i další znečištění. Tablety vyvinuli vědci z Českého institutu výzkumu a pokročilých technologií (CATRIN) Univerzity Palackého. Výsledek jejich výzkumu chrání od dubna evropský patent.

„Tablety obsahují nanočástice železa, které jsou v nich stabilní. Jakmile se ale dostanou do vody, velmi rychle se rozpíjí do velkého objemu vodného prostředí. V tabletách obsažené směsi kyselina a hydroxidů, které způsobují šumění,

současně velmi rychle aktivují nanočástice a umožňují tak velmi rychlou reakci mezi jejich povrchem a polutantem,“ uvedla hlavní autorka patentu Eleni Petala.

Práce olomouckých odborníků byla součástí programu Bezpečnostní výzkum České republiky, který financovalo Ministerstvo vnitra. Vědci z Univerzity Palackého na jeho řešení spolupracovali s firmou Dekonta a Vojenským výzkumným ústavem. Projekt byl zaměřen na aplikovaný výzkum a implementaci technologií využívajících nejmodernější, vysoce reaktivní nanomateriály pro účinnou dekontaminaci nebezpečných chemických látek, unikajících například při průmyslových či vojenských haváriích, doplnila mluvčí CATRIN, Martina Šaradinová. (...)

-red-

Sběr gastroodpadu z domácností v Šumperku hlásí úspěch už od prvního svozu

Město Šumperk už před časem získalo za zodpovědný přístup k odpadovému hospodářství například stříbrnou popelnicí v soutěži EKO-KOM nebo odpadového Oskara, kterého uděluje sdružení Arnika. Tentokrát posouvá sběr odpadů na další úroveň. V květnu zde zahájili sběr gastroodpadu přímo od obyvatel. Hned první svoz ukázal, že lidé vytřídili 330 kilogramů zbytků z kuchyní. Ten spolu s dalšími bioodpady z města putoval do bioplynové stanice v sousedním Rapotíně, která jako jediná v Česku vyrábí z odpadů biometan.

Sběr je zajištěn tak, aby se neodlišoval od běžných postupů, na které jsou lidé zvyklí. „Lidé mohou gastroodpad vhadzovat do 120litrových hnědých nádob s označením GASTROODPAD,“ vysvětluje místostarosta Jakub Jirgl, v jehož gesci je ve městě životní prostředí a odpadové hospodářství. „Několik týdnů před spuštěním to-

hoto pilotního programu jsme vedli vysvětlující kampaň a dali jsme občanům možnost, aby se sami přihlásili, že chtějí třídít. O nádobu se takto přihlásilo více než třicet zájemců. Šlo o rodinné domky, bytové či panelové domy. Nádoby jsou tak umístěny na různých místech – u podzemních kontejnerů, na ulici či ve sběrných dvorech,“ dodal. K dispozici jsou také kontejnery ve dvou sběrných dvorech na území města.

Vzhledem k tomu, že jde o zbytky z kuchyní, bylo nutno vyřešit možnou kontaminaci okolí, frekvenci svozu i způsob, jak se budou gastroodpady do kontejneru dávat. Město v informační kampani doporučuje, aby lidé zbytky vkládali nejlépe do sáčku, který pevně zavážou, aby z něj pokud možno neunikal obsah. Kvůli možnému zápachu je u víka nádoby umístěno gumové těsnění, nádoba je také zajištěna tak, aby se z ní při pádu na zem nevysypal obsah. (...)

-jst-

ODPADY – PDF SERVIS MĚSÍČNÍKU VYDAVATELSTVÍ Profi Press s. r. o., web: www.odpady-online.cz

Elektronická příloha časopisu Odpady. Registrován: Odpady (Praha) ISSN 1210-4922. Kontakt na redakci: Odpady, Jana Masaryka 2559/56b, 120 00 Praha 2. Anna Soldatova, šéfredaktorka, tel.: 737 273 718, anna.soldatova@profiexpress.cz, Michaela Glagolíčová, manažer inzerce, michaela.glagolicova@profiexpress.cz ©Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Profi Press s. r. o. je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Neoznačené materiály pocházejí ze servisu ČTK.

ZPRÁVY

Elektrárna Opatovice pokračuje v přípravě stavby ZEVO

Elektrárna si zpracovala pro záměr studii bilance odpadů a postupně jedná s městy, obcemi a jejich sdruženími v dojezdové vzdálenosti. Počítá s tím, že by byla investorem i provozovatelem zařízení, poskytne pro ni pozemek i napojení na infrastrukturu. Zařízení by mělo mít kapacitu pro spalení 150 000 tun odpadu ročně. Výše budoucí investice se odhaduje na několik miliard korun, spuštění zkušebního provozu elektrárna předpokládá v roce 2028.

Množství oděvů dovezených do EU loni kleslo

Import textilu do členských států EU se v roce 2020 ve srovnání s rokem 2019 snížil o 14 %, a to navzdory tomu, že v posledních desetiletích tento trend naopak rostl.

EU v roce 2020 dovezla oblečení v hodnotě 69 miliard eur, a vývoz z unie do jiných zemí dosáhl v tomtéž roce hodnoty 30 miliard eur.

Nejvíce oděvů se dovezlo z Číny, a to v hodnotě 21 miliard eur, což představuje 30 % z celkového importu. Naopak největším exportétem byla loni Itálie, která vyvezla mimo EU oděvy v hodnotě 10 miliard eur, což je zhruba 33 % z celkového vývozu z unie.

V polovině prázdnin by mohl začít trvalý monitoring Bečvy

Stanice kontroly kvality vody by měla být ve Lhotce nad Bečvou nedaleko Valašského Meziříčí na Vsetínsku. Zařízení schopné okamžitě poznat změny v kvalitě vody a odebrat vzorky má předejít ekologickým haváriím, spravovat ho bude Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka (VÚV TGM). Loni v září byla otrávena řeka Bečva v úseku pod Valašským Meziříčím po Přerov, viník stále není znám. Stanice by na Bečvě měla být umístěna jeden rok. Valašského Meziříčí je však připraveno jednat o možnostech zajištění jejího dalšího provozu.

Umělá inteligence pomůže ochránit Galapágy před odpady

Vědci z Výzkumného ústavu oceánografie a atmosféry v Utrechtu vyvinuli nástroj, který dovede předpovídat, kdy a kam moře vyplaví plovoucí ostrovy plastových odpadků. Nástroj pro simulaci, připomínající interaktivní meteorologickou mapu, zobrazuje pohyb plovoucích plastových ostrovů po oceánu a směrem k pevnině. Databáze využívá několik parametrů jako mořské proudy nebo složení plastových částic a k výpočtu používá strojové učení. Každý rok lidé na plážích Galapág sesbírají více než osm tun plastových odpadků.

Provozovatel kyrgyzského zlatého dolu čelí vysoké pokutě za odpady

Kyrgyzský soud v květnu vyměřil těžební společnosti Kumtor Gold Company pokutu 261,7 miliardy somů (65 miliard korun) za porušení zákonů ukládáním odpadních hornin na ledovce. Firma provozuje největší tamní zlatý důl Kumtor, jejím majitelem je kanadská těžební společnost Centerra Gold. Ta rozhodnutí soudu považuje za nepodložené. Kyrgyzstán má ohledně rozdělování zisků z Kumtoru se společností Centerra Gold dlouhodobé spory.